

መጽሐፈ ዳንኤል - ቁጥር ሰባት

ሰባት ነገሥታት

Jeff Pippenger

2023-12-02

ሰባቱ ነገድጓዶች ከ1798 ዓ.ም. ጀምሮ እስከ ጥቅምት 22፣ 1844 ድረስ ያለውን ታሪክ ይወክላሉ። ያ ታሪክ ከ677 ዓ.ዓ. በምናሴ ጀምሮ እስከ 586 ዓ.ዓ. በሴዴቅያስ ድረስ ባሉት የይሁዳ መንግሥት የመጨረሻ ሰባት ነገሥታት በኩል ተመስሏል።

በቅዱሳን የተሐድሶ መስመሮች ውስጥ፣ የመጀመሪያውን መልአክ ማበረታታት የሚገልጽ አንድ ባሕርይ፣ ዓለም አቀፋዊ የሆነ ነገርን የሚለይ ምልክት ነው። እ.ኤ.አ. አገስት 11, 1840 በመጀመሪያው መልአክ መልእክት ላይ ኃይል ተሰጠው፣ ከዚያም መልእክቱ በዓለም ውስጥ ወዳለ እያንዳንዱ የሚስዮን ጣቢያ ተወሰደ።

“የ1840-44 የመምጣቱ እንቅስቃሴ የእግዚአብሔር ኃይል የተከበረ መገለጥ ነበረ፤ የመጀመሪያው መልአክ መልእክትም በዓለም ሁሉ ወዳለው እያንዳንዱ የሚስዮን ጣቢያ ተደረሰ።” The Great Controversy, 611.

በትንቢታዊ መልኩ በዚያን ጊዜ፣ የራእይ 10 መልአክ ወረደ፣ አንድ እግሩንም በምድር ላይ ሌላውንም በባሕር ላይ አኖረ። እህት ዋይት ይህን የመልእክቱ ዓለም አቀፋዊ ስፋት የሚያመለክት ምልክት መሆኑን ለይታ አሳየች።

“የመልአኩ አቋም፣ አንዱን እግሩ በባሕር ላይ ሌላውንም በምድር ላይ ማኖሩ፣ የመልእክቱን አዋጅ ስፋት ያመለክታል። ሰፊውን ውኃ ይሸገራል እና በሌሎች አገሮች ውስጥ ይነገራል፤ እንዲሁም እስከ ዓለም ሁሉ ድረስ።” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

የቂርስ የመጀመሪያው አዋጅ አዋጅ የዓለም አቀፍ አዋጅ ነበር።

አሁንም በፋርስ ንጉሥ ቂርስ የመጀመሪያው ዓመት፣ በኤርምያስ አፍ የተነገረው የእግዚአብሔር ቃል እንዲፈጸም፣ እግዚአብሔር የፋርስ ንጉሥ ቂርስን መንፈስ አነሣሣ፤ እርሱም በመንግሥቱ ሁሉ ውስጥ አዋጅ አስነገረ፣ ደግሞም በጽሑፍ እንዲህ ብሎ አወጣ፤ “የፋርስ ንጉሥ ቂርስ እንዲህ ይላል፤ የሰማይ አምላክ እግዚአብሔር የምድርን መንግሥታት ሁሉ ሰጥቶኛል፤ በይሁዳም ውስጥ ባላቸው በኢየሩሳሌም ለእርሱ ቤት እንድሠራ አዘኛል። ከሕዝቡ ሁሉ መካከል ከእናንተ ማን አለ? አምላኩ ከእርሱ ጋር ይሁን፤ ወደ ይሁዳ ወዳለችው ኢየሩሳሌምም ይውጡ፣ በኢየሩሳሌም ያለውን የእስራኤል አምላክ የእግዚአብሔርን ቤት ይሠራ፤ እርሱ አምላክ ነው። የሚቀርም ማንም ሰው በሚኖርበት ስፍራ ሁሉ፣ የዚያ ስፍራ ሰዎች በብርና በወርቅ በንብረትም በእንስሳትም ይርዱት፤ ከዚህም በላይ በኢየሩሳሌም ላለው ለእግዚአብሔር ቤት የፈቃድ መጣም ይሰጥ።” ከዚያም ወደ ኢየሩሳሌም ያለውን የእግዚአብሔር ቤት ለመሠራት መንፈሳቸውን እግዚአብሔር ያነሣሣቸው ሁሉ ከይሁዳና ከብንያም የአባቶች ቤቶች አለቆች፣ ካህናትና ሌዋውያን ተነሡ። ዕዝራ 1፡1-4።

ልክ መጀመሪያው መልአክ በ1840 ዓ.ም. አገስት 11 ቀን ወደ ዓለም ሁሉ የተልእኮ ጣቢያ እንደ ተሸከመ ሁሉ፣ ቂርስም የመጀመሪያውን አዋጅ ሲያውጅ ራሱን “በምድር ላይ ያሉ መንግሥታት ሁሉ” ንጉሥ መሆኑን ያስታውቃል። እህት ኃይት “ከኢየሱስ ክርስቶስ ያነሰ ማንነት ያልሆነ” ብላ የምትለየው የራእይ አሥር መልአክ መውረድ፣ ከራእይ አሥራ ስምንት ኃይል መልአክ ጋር ተመሳሳይ ትንቢታዊ ባሕርያትን ይዘላል።

እህት ኃይት የመጀመሪያው መልአክ ዓላማ ከራእይ አሥራ ስምንት መልአክ ዓላማ ጋር አንድ እንደ ሆነ ታስረዳለች።

“ኢየሱስ አንድ ኃይል መልአክ ወደ ምድር ወርዶ የእርሱን ሁለተኛ መገለጥ እንዲዘጋጁ ለምድር ነዋሪዎች እንዲያስጠነቅቅ ላከው። መልአኩም ከኢየሱስ ፊት በሰማይ ሲወጣ፣ እጅግ የበራና የከበረ ብርሃን በፊቱ ይሄድ ነበር። ተልእኮውም ምድርን በክብሩ ማብራትና ሰውን ስለሚመጣው የእግዚአብሔር ቍጣ ማስጠንቀቅ እንደሆነ ተነገረኝ።” Early Writings, 245.

የመጀመሪያው መልአክ ኃይል መቀበሉ ዓለም አቀፍ ክፍልን የሚያጎላ ምልክት ነው። በክርስቶስ ዘመን የነበረው የመጀመሪያው መልአክት በክርስቶስ ጥምቀት ጊዜ ኃይል ተሰጥቶት ነበር። መጻሕፍት ቅዱሳን እስራኤል ሁሉ የሱህንን መልአክት ለመስማት ወደ ምድር ለዳ እንደወጣ ያሳያሉ።

ከዚያም ኢየሩሳሌም ሁሉ፣ ይሁዳ ሁሉ፣ በዮርዳኖስም ዙሪያ ያለው አገር ሁሉ ወደ እርሱ ወጡ፤ ታጢአታቸውንም እየተናዘዙ በእርሱ በዮርዳኖስ ተጠመቁ። ማቴዎስ 3፣5, 6

ክርስቶስ ያደረገው አገልግሎት ወደ ጥንታዊቷ እስራኤል የተመራ ነበር፤ እናም በዚያ ትንቢታዊ አመለካከት መሠረት ዓለም ሁሉ ወደ ዮርዳኖስ፣ ወደ ክርስቶስ የተጠመቀበት ስፍራ ተሳበ። ሆኖም የጥምቀት ሥርዓቱ፣ እና ክርስቶስ በተጠመቀ ጊዜ የወከለው ነገር፣ ወደ ዓለም ሁሉ የተመራ ነበር።

የዮአቂም ስም “እግዚአብሔር ይነሣል” ማለት ነው፤ በክርስቶስም ጥምቀት ጊዜ፣ የሱህን ክርስቶስን ከውኃው ከፍ ሲያደርገው፣ ከውኃም መቃብር “መነሣት” የሚለው ምልክት የዚያ ኃይል መስጠት አካል ሆነ። አስቀድመን በጠቀስናቸው በዕዝራ የመጀመሪያዎቹ አራት ቁጥሮች ውስጥ፣ ቁጥር አምስት አዋጁን የሰሙ ሰዎች ምላሽ እንዲህ በሚሉት ቃላት ይለያል፤ “ከዚያም የይሁዳና የብንያም አባቶች አለቆች፣ ካህናቱና ሌዋውያን፣ እግዚአብሔርም መንፈሳቸውን ያነሣላቸው ሁሉ፣ በኢየሩሳሌም ያለውን የእግዚአብሔርን ቤት ለመሥራት ወደ ላይ ተነሡ።” የመጀመሪያው መልአክት ኃይል በሚቀበልበት ጊዜ፣ በዮአቂም ስም እንደተወከለው መነሣት ይኖራል።

በሴፕቴምበር 11፣ 2001 ዓ.ም.፣ የሦስተኛው መልአክ ታላቅ እንቅስቃሴ የመጀመሪያው መልአክት፣ የመጀመሪያው መልአክ ታላቅ እንቅስቃሴ የመጀመሪያው መልአክት እንደ ተበረታታው አምሳል ኃይል ተሰጥቶት ነበር። ሲስተር ዋይት በዚያ ቀን ስለ መንታ ማማዎቹ ጥፋት ትናገራለች።

“እኔ ኒው ዮርክ በማዕበል እንደሚጠረገ ተናግራለሁ የሚለው ቃል አሁን እየመጣ ነውን? ይህን ነገር እኔ ፈጽሞ አላልኩም። በዚያ ከፍ ከፍ ያሉት ሕንፃዎች ደረብ በደረብ እየተገነቡ ሲሄዱ ሳይ፣ ‘ጌታ ምድርን በብርቱ ለመናወጥ በሚነሣበት ጊዜ እንዴት ያሉ አስፈሪ ትዕይንቶች ይፈጸማሉ! ከዚያም የራእይ 18፣1-3 ቃላት ይፈጸማሉ’ ብዬ ነበር ያልኩት። የራእይ አሥራ ስምንተኛው ምዕራፍ ሁሉ በምድር ላይ ሊመጣ ስላለው ነገር ማስጠንቀቂያ ነው። ነገር ግን ስለ ኒው ዮርክ በተለይ የሚመጣውን በተመለከተ ያለኝ ልዩ ብርሃን የለም፤ ከዚያ ግን በአንድ ቀን በእግዚአብሔር ኃይል መዘርና መገልበጥ እነዚያ ታላላቅ ሕንፃዎች እንደሚጣሉ አውቃለሁ። ከተሰጠኝ ብርሃን መሠረት ጥፋት በዓለም ውስጥ እንዳለ አውቃለሁ። ከጌታ የሚወጣ አንድ ቃል፣ ከእርሱም ብርቱ ኃይል አንድ ንክኪ፣ እነዚህን ግዙፍ ሕንፃዎች ያወድቃቸዋል። እኛ ማሰብ የማንችለው እጅግ አስፈሪነት ያላቸው ትዕይንቶች ይፈጸማሉ።” Review and Herald, July 5, 1906.

በመቶ አርባ አራት ሺህ ታሪክ ውስጥ የመጀመሪያው መልአክት ኃይል በተሰጠው ጊዜ፣ ጌታ “ምድርን እጅግ ለማናወጥ” “ተነሣ”። የ“ዮአቂም” ስም የመጀመሪያውን መልአክት ኃይል መሰጠት ያመለክታል። እ.ኤ.አ. ነሐሴ 11, 1840 ጌታ ከተፋኑ ተነሥቶ ወደ ምድር ወረደ፣ በምድርና በባሕርም ላይ ቆመ። በቂሮስ የመጀመሪያው አዋጅ ጊዜ ታማኞቹ ተነሡ። ዮአቂም የመጀመሪያው መልአክ መምጣት ብቻ ሳይሆን፣

የመጀመሪያውን መልአክ ኃይል መሰጠትም ይወክላል።

የአቁም ከመጨረሻዎቹ ሦስት ነገሥታት የመጀመሪያውን ይወክላል፤ ነገር ግን ደግሞ ወደ ኢየሩሳሌም ጥፋት የሚመሩትን ሰባቱን ነገሥታት መካከል አምስተኛውን ይወክላል። የእነዚያ ሰባት ነገሥታት ስሞች እጅግ መረጃ ሰጪ ናቸው። እነዚያም ሰባቱ ነገሥታት ምናሴ፣ አሞን፣ ኢዮስያስ፣ ዮአካዝ፣ ዮአቁም፣ ዮአኪን እና ሴዴቅያስ ነበሩ።

በሚለራውያን ታሪክ ውስጥ ምናሴ በ1798 ዓ.ም. የመጨረሻውን ዘመን ይወክላል። ምናሴ ማለት “እንዲረሰ ማድረግ” ማለት ነው፤ በ1798 ዓ.ም.ም የጢሮስ ጋለሞታ ሰባ ዓመት ተረስታ ትቆያለች። ምናሴ ከእጅግ ክፉ ነገሥታት አንዱ ነበር፤ ሊታሰቡ የሚገቡ ትንቢታዊ ባህርያትንም ይዟል።

የይሁዳ የመጨረሻዎቹ ሰባት ነገሥታት ከ1798 ጀምሮ እስከ ጥቅምት 22፣ 1844 ድረስ ያሉትን የሰባቱ ነገድዳዶች ታሪክ ይወክላሉ። ምናሴ ከእነዚህ ሰባቱ ነገሥታት መጀመሪያው ነበር፤ እንደ ሰባቱ መጀመሪያ ንጉሥም የሰባቱ የመጨረሻ ንጉሥ የሆነውን ሴዴቅያስን በምሳሌ አመለከተ። ኢዮስያስ ሁልጊዜ መጨረሻውን ከመጀመሪያው ጋር ያያይዛል። ሴዴቅያስ፣ ከሰባቱ የመጨረሻው ንጉሥ፣ ወደ ባቢሎን ምርኮ ባርነት ተወሰደ። ከእነዚህ ሰባቱ የመጨረሻ ነገሥታት መካከል የመጀመሪያው ንጉሥ ደግሞ ወደ ባቢሎን ምርኮ ተወሰደ፤ ይህም የመጨረሻው ንጉሥ ወደ ባቢሎን ምርኮ መወሰዱን በምሳሌ ያመለክታል።

እግዚአብሔርም ለምናሴና ለሕዝቡ ተናገረ፤ እነርሱ ግን አልሰሙም። ስለዚህም እግዚአብሔር የአሦር ንጉሥ ሠራዊት አለቆችን በእነርሱ ላይ አመጣ፤ እነርሱም ምናሴን በእሾህ መካከል ያዙት። በሰንሰለትም አሰሩት። ወደ ባቢሎንም ወሰዱት። በመከራውም ሳለ እግዚአብሔርን አምላኩን ለመነ፤ በአባቶቹም አምላክ ፊት እጅግ ተዋረደ፤ ወደ እርሱም ጸለየ፤ እርሱም ለመናውን ተቀበለለት። ልመናውንም ሰማለት። ወደ ኢየሩሳሌምም ወደ መንግሥቱ መለሰው። ከዚያም ምናሴ እግዚአብሔር እርሱ አምላክ እንደ ሆነ አወቀ። 2 ዜና መዋዕል 33፣10-13።

ምናሴ ጌታ እግዚአብሔር መሆኑን ያወቀበት ልምድ፣ ከመንግሥቱ ተወግዶ ከዚያም ወደ መንግሥቱ በመመለሱ ተፈጸመ። ናቡከደነፆርም፣ እንደ ምናሴ ሁሉ፣ ከመንግሥቱ ተወግዶ ከዚያ በኋላ ወደ መንግሥቱ በተመለሰ ጊዜ ጌታን አወቀ።

በዘመኑም ፍጻሜ እኔ ናቡከደነፆር ዓይኖቼን ወደ ሰማይ አነሣሁ፤ አእምሮም ወደ እኔ ተመለሰ፤ ልዑል አምላክንም ባረክሁ። ለዘላለምም የሚኖረውን አመሰግንሁና አከበርሁት፤ ግዛቱ ዘላለማዊ ግዛት ነውና፤ መንግሥቱም ከትውልድ ወደ ትውልድ ይኖራል። በምድርም የሚኖሩ ሁሉ እንደ ከንቱ ተቆጥረዋል፤ እርሱም በሰማይ ሠራዊትና በምድር ነዋሪዎች መካከል እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፤ እጁንም የሚከለክለው የለም። ወይም፣ “ምን ታደርጋለህ?” የሚለው የለም። በዚያን ጊዜ አእምሮም ወደ እኔ ተመለሰ፤ ለመንግሥቱም ክብር ክብሬና ግርማዬ ወደ እኔ ተመለሰ፤ አማካሪዎቼና መኪንንቴም ፈለጉኝ፤ በመንግሥቱም ተጸናሁ። የላቀም ግርማ ተጨመረልኝ። አሁንም እኔ ናቡከደነፆር ሥራው ሁሉ እውነት የሆነና መንገዱም ሁሉ ፍርድ የሆነውን፣ በትዕቢትም የሚመለሱትን ዝቅ ማድረግ የሚችለውን የሰማይን ንጉሥ አመሰግናለሁ፣ ከፍ አደርገዋለሁም፣ አከብረዋለሁም። ዳንኤል 4፣34-37።

የምናሴ ልምምድ በናቡከደነፆር ላይ ተፈጸመ። ምናሴ በመጨረሻዎቹ ሦስት የይሁዳ ነገሥታት ታሪክ ውስጥ “የፍጻሜ ዘመን” ይወክላል፤ እንዲሁም የሰባ ዓመት ምርኮ ትንቢት መድረሱን ይወክላል። ናቡከደነፆር በሦስቱ አዋጆች ታሪክ ውስጥ “የፍጻሜ ዘመን” ይወክላል፤ እንዲሁም 1798 በሰባቱ ነገድዳዶች ታሪክ ውስጥ “የፍጻሜ ዘመን” እንደነበረ በእኩል መልኩ። አሁን ተጠቀሱት በእነዚያ ጥቅሶች ውስጥ የናቡከደነፆር ማስተዋል “በዘመኑ ፍጻሜ” ወደ እርሱ ተመለሰ። “የዘመኑ ፍጻሜ” የሚለው ሐረግ በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ ሁለት ውስጥም ይጠቀሳል።

አንተ ግን እስከ ፍጻሜው ድረስ መንገድህን ሂድ፤ አንተ ታርፋለህ፤ በዘመኑም መጨረሻ በዕጣህ ትቆማለህ። ዳንኤል 12፡13።

በዳንኤል ምዕራፍ አሥራ ሁለት የተጠቀሰው “የዘመናት ፍጻሜ” ማለት “የፍጻሜው ዘመን” ነው፤ ለዳንኤልም “እስከ ፍጻሜው ድረስ” እንዲሄድ ተነግሮት ነበር። በዚያ ጊዜ ዳንኤል “በዕጣው ይቆማል።” “በዕጣው መቆም” ማለት ዓላማውን መፈጸም ማለት ነው፤ ይህንም ዳንኤል መጽሐፉ በዘመናት ፍጻሜ፣ እርሱም “የፍጻሜው ዘመን” በሆነው ጊዜ በተገለጠ ጊዜ አደረገው። በዚያ ጊዜ ጥበበኞች የሚያስተውሉት “የእውቀት መጨመር” ይኖራል። በናቡከደነፆር ዘመናት ፍጻሜ ላይ “ማስተዋሉ” ወደ እርሱ ተመለሰ።

“እግዚአብሔር ለአንድ ሰው የተለየ ሥራ ሲሰጠው፣ እንደ ዳንኤል በዕድሉና በስፍራው ጸንቶ መቆም አለበት፤ የእግዚአብሔርን ጥሪ ለመመለስ ዝግጁ፣ ዓላማውንም ለመፈጸም ዝግጁ ሆኖ።” Manuscript Releases, ጥራዝ 6, 108.

ምናሴ በይሁዳ የመጨረሻዎቹ ሦስት ነገሥታት ታሪክ ውስጥ “የፍጻሜ ዘመንን” ይወክላል፤ ናቡከደነፆርም በሦስቱ አዋጆች ውስጥ “የፍጻሜ ዘመንን” ይወክላል። ምናሴንም ልጁ አሞን ተከተለው።

አሞን ማለት “ሥልጠና” ማለት ሲሆን፣ ያልታተመው መልእክት በተከፈተበት ጊዜ “ጥበበኞችን” ያሠለጥን ዘንድ “የእውቀት መጨመር” የነበረበትን የጊዜ ዘመን ይወክላል። ከዚያም አሞንን ተከትሎ ኢዮስያስ መጣ፤ እርሱም ከሰባቱ ነገሥታት መካከል በአንጻራዊነት መልካም ቢሆንም፣ የተወሰነ ትንቢታዊ ታሪክ ያለው ብቸኛው ንጉሥ ነው።

ኢዮስያስ ማለት “የእግዚአብሔር መሠረት” ማለት ሲሆን፣ በ“መጨረሻው ዘመን” ያልታተመው የነበረው እውነቶች መመሥረታቸውን ይወክላል። በአሞን የተወከለው የእውቀት መጨመር፣ በገብርኤልና በሌሎች ቅዱሳን መላእክት መሪነት፣ በዊሊያም ሚሊር ተሰብስቦ ተቀቀረ። የሚሊር ሥራ በኢዮስያስ ስም ይወከላል፤ ምክንያቱም እርሱ የእንቅስቃሴውን መሠረቶች አጸና ነበርና። ስለ ኢዮስያስ ለመለየት የሚገባ ብዙ ነገር አለ፤ ነገር ግን ወደ ልጁ ወደ ኢዮአካዝ እንሸጋገራለን።

ኢዮአካዝ መንግሥት ሲጀምር ዕድሜው ሃያ ሦስት ዓመት ነበር፤ በኢዮሩሳሌምም ሦስት ወር ነገሠ። የእናቱም ስም ከሊብና የነበረው የኤርምያስ ልጅ ሃሙጣል ነበረች። እርሱም አባቶቹ ሁሉ እንዳደረጉት ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ የሆነውን አደረገ። ፈርዖን-ኔካምም በኢዮሩሳሌም እንዳይነግሥ በሐማት ምድር በሪብላ አሰረው፤ በምድሪቱም ላይ መቶ መክሊት ብርና አንድ መክሊት ወርቅ ግብር ጣለ። ፈርዖን-ኔካምምም የኢዮስያስን ልጅ ኤልያቄምን በአባቱ በኢዮስያስ ፋንታ ንጉሥ አደረገው፤ ስሙንም ወደ ኢዮአቄም ለወጠው፤ ኢዮአካዝንም ወስዶ ሄደ፤ እርሱም ወደ ግብፅ መጥቶ በዚያ ሞተ። 2 ነገሥት 23፡31-34።

ይሆአሐዝ ማለት “ይታወቅ ያዘ” ማለት ነው፤ እርሱም በፈርዖን-ኔካም ተያዘ። የኢዮስያስ ልጅ ይሆአሐዝ በፈርዖን-ኔካም ተይዞ በወንድሙ ኤልያቄም፣ ማለትም “የማስነሣት አምላክ” በሚል ትርጉም ተተካ። ከዚያም ፈርዖን-ኔካም የኤልያቄምን ስም ወደ ዮአቄም ለወጠው፤ ይህም “እግዚአብሔር ይነሣል” ማለት ነው። የስም መለወጥ የቃል ኪዳን ግንኙነት ምልክት ነው፤ እንዲሁም በመጀመሪያው መልእክት ማበርታት ጊዜ እግዚአብሔር በተመሳሳይ ጊዜ ከቀድሞ የቃል ኪዳን ሕዝብ እያለፈ ከአንድ ሕዝብ ጋር ወደ ቃል ኪዳን ይገባል።

እ.ኤ.አ. በነሐሴ 11 ቀን 1840፣ ለሦስት መቶ ዘጠና አንድ ዓመታትና ለአሥራ አምስት ቀናት የተፈቱ አራት ነፋሳት በመሆን የተወከለው የኦቶማን ኢምፓየር ተገደበ፤ ወይም የዮአካዝ ስም እንደሚያመለክተው፣ “ተያዙ”። በዚያው ጊዜ ኤልያቄም ንጉሥ ሆነ፤ ስሙም ዮአቄም ተብሎ ተለወጠ፤ ትርጉሙም “እግዚአብሔር ይነሣል” ማለት ነው። ከዮአቄምም በኋላ ሦስት ስሞች በቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ያሉት ልጁ ዮአኪን

ተከተለው።

የይሆያኪን ስም ትርጉሙ “ጌታ ያቆማልና ያጸናል” ማለት ነው። እርሱ የይሆያቄም ልጅ ነበር። እግዚአብሔርም አዲሱን፣ እውነተኛውን፣ ፕሮቴስታንታዊውን ቀንድ “አቆሞ አጸና” በሚለው ሁኔታ በ1844 የጸደይ ወቅት ሁለተኛው መልአክ መምጣቱን ይወክላል። የሁለተኛው መልአክ መልእክት በእኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት ኃይል ተሰጥቶት ነበር። የይኮንያና የቆንያም ስሞች ትርጉማቸው “እግዚአብሔር ያጸናል” ማለት ነው። እያንዳንዳቸው ተመሳሳይ ትርጉም ያላቸው እነዚህ ሦስት ስሞች፣ የእኩለ ሌሊት ጩኸት ከሁለተኛው መልአክ መልእክት ጋር መተባበሩን ይወክላሉ። በታላቁ ጩኸት ወቅት በሚሆነው የመንፈስ ቅዱስ የመጨረሻ መፍሰስ ውስጥ አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ይታተማሉ። የአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ መታተም በሚለራውያን ንቅናቄ የእኩለ ሌሊት ጩኸት ውስጥ በምሳሌ ቀርቦ ነበር። ይሆያኪንም፣ ይኮንያ እና ቆንያ ተብሎ ደግሞ የሚጠራው፣ የመታተም ምልክት ነው።

“እኔ ሕያው እንደ ሆንሁ፣ ይላል ጌታ፤ የይሁዳ ንጉሥ የዮአቄም ልጅ ኮንያ በቀኝ እጄ ላይ ያለ ማኅተም ቢሆን እንኳ፣ ከዚያ እንቅልሃለሁ፤ ሕይወትህንም ለሚፈልጉት እጅ፣ ፊታቸውንም ለምትፈራቸው እጅ፣ ይኸውም ለባቢሎን ንጉሥ ለናቡከደነፆር እጅና ለከለዳውያን እጅ አሳልፌ እሰጥሃለሁ። አንተንና የወለደችህን እናትህን ወደ ሌላ አገር፣ ያልተወለዳችሁበት ስፍራ፣ እጥላችኋለሁ፤ በዚያም ትሞታላችሁ። ነገር ግን ለመመለስ ወደሚናፍቁት ምድር፣ ወደዚያ አይመለሱም። ይህ ሰው ኮንያ የተናቀና የተሰበረ ጣዖት ነው? ወይስ ደስ የማይሰኝበት ዕቃ ነው? እርሱና ዘሩ ለምን ተጣሉ? ለምንስ ወደማያውቁት ምድር ተጣሉ? ምድር ሆይ፣ ምድር ሆይ፣ ምድር ሆይ፣ የጌታን ቃል ስሚ። ኤርምያስ 22፡24-29።”

የአኪን፣ የኮንያንና የኮንያ ሁለተኛው መልአክ ከእኩለ ሌሊት ጩኸት መልእክት ጋር በሚያበረታታበት ጊዜ የማተም ዘመንን ይወክላሉ። እርሱ የሞቾችን የማተም ዘመን ይወክላል። ያ ክፉ ንጉሥ በማተም ዘመን ከጌታ አፍ ለዘላለም የሚተፋ እና የአውሬውን ምልክት ለመቀበል የተወሰነባቸው ሞቾች የሎዶቅያ ድንግልናትን ይወክላል።

ከአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ መታተም ጊዜ በእግዚአብሔር ቀኝ እጅ ያለው የማኅተም ቀለበት ማኅተሙ ነው፤ በዚያም ጊዜ ከጌታ አፍ የሚተፋ ሰዎች፣ በእጁ “ሰባት ጊዜ” የሚለውን የመለኪያ ገመድ የያዘው ሰው ዘሩባቤል ጋር በተቃራኒው ይቀርባሉ።

ለይሁዳ አገረ ገዥ ለዘሩባቤል እንዲህ በል፤ እኔ ሰማያትንና ምድርን አናውጣለሁ፤ የመንግሥታትንም ዙፋን እገለብጣለሁ፣ የአሕዛብንም መንግሥታት ኃይል አጠፋለሁ፤ ሰረገላዎችንም በእነርሱ ውስጥ የሚቀመጡትንም እገለብጣለሁ፤ ፈረሶችና ፈረሰኞቻቸውም ይወድቃሉ፣ እያንዳንዱም በወንድሙ ሰይፍ። በዚያ ቀን፣ የሠራዊት ጌታ እንዲህ ይላል፤ አንተን ዘሩባቤል፣ ባሪያዬ፣ የሰላትኤል ልጅ ሆይ፣ እውስድሃለሁ፣ የሠራዊት ጌታ ይላል፣ እንደ ማኅተምም አደርግሃለሁ፤ መርጫሃለሁና፣ የሠራዊት ጌታ ይላል። ሐጌ 2፡21-23።

“የሰናክል ድንጋይ” የሆነው “ሰባት ጊዜ” በዘሩባቤል እጅ ያለው “የልኬት ገመድ” ነው፤ እርሱም እግዚአብሔር አንድ መቶ አርባ አራት ሺህን ለማተም የሚጠቀምበት “የማኅተም ቀለበት” ሆኖ ተመስሎ ቀርቧል። የማኅተም ቀለበቱ፣ ወይም “ምልክቱ”፣ በኢየሩሳሌም ውስጥ ስለሚፈጸሙት አስጸያፊ ነገሮች “የሚቃትቱና የሚያለቅሱ” ሰዎች ላይ ይቀመጣል። መቃተትና ማልቀስ የታተሙትን ሰዎች ተሞክሮ ይለያል፤ መታተምም እና መቃተትና ማልቀስ ለ“ሰባት ጊዜ” መፍትሔ ያላቸው ውስጣዊ ምላሽ ምልክት ነው። ይህ ለኃጢአታቸውና ለአባቶቻቸው ኃጢአት የሚቀርብ ኑዛዜ ነው። ከ2020 ዓ.ም. ጁላይ 18 ጀምሮ ከዚያ ተስፋ መቁረጥ ጀምሮ ከእግዚአብሔር ጋር ሳይሄዱ እንደኖሩ፣ እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጋር ሳይሄድ እንደኖረ እውቅና መስጠት ነው። ይህም በ1863፣ ፊላዴልፊያ ወደ ሎዶቅያ በሽግግር ላይ በነበረበት የጊዜ ዘመን የተወደቀው ፈተና ነው። ይህ በኮንያ የተወከሉት ሰዎች ለዘላለም ሰነፍ የሎዶቅያ ደናግል ሆነው

የሚጸኑበትን፣ በዘሩባቤልም የተወከሉት ሰዎች ለዘላለም ጥበበኛ የፊላዴልፊያ ደናግል ሆነው የሚጸኑበትን የጊዜ ዘመን ያመለክት ነበር።

ኢዮአኪንን የተከተለው ከሰባቱ ነገሥታት የመጨረሻው ዘዴቅያስ ነበር። ምናሴ 1798ን እና "የመጨረሻውን ዘመን" እንደሚወክል ሁሉ፣ ዘዴቅያስም ራዕዩ "ይናገራል እንጂ አይዋሽም" በተባለበት በ1844 ጥቅምት 22 መወከል አለበት። ዘዴቅያስ የሚለው ስም ከሁለት የዕብራይስጥ ቃላት ጥምረት የተሠራ ነው። አንደኛው ቃል "ይሖዋ" ሲሆን፣ በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ቁጥር አሥራ አራት "ይነጻ" ተብሎ ከተተረጎመው ቃል ጋር ተቀናጅቶአል። ዘዴቅያስ ማለት የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መንጻት ማለት ነው፤ ይህም በ1844 ጥቅምት 22 የተጀመረ ነው።

የይሁዳ የመጨረሻ ሰባቱ ነገሥታት ከ1798 እስከ 1844 ጥቅምት 22 ድረስ ያለውን ተከታታይ ታሪክ ይወክላሉ። ዮአቄም የ1840 ነሐሴ 11 ምልክት ነው፣ ይህም በተራው የ2001 መስከረም 11ን ይወክላል። እርሱ የመጀመሪያው መልአክ መልአክት ኃይል መቀበሉ ምልክት ነው፣ እናም በዳንኤል ምዕራፍ አንድ የመጀመሪያው ቁጥር ውስጥ ይቀርባል። ስለዚህ የዳንኤል ምዕራፍ አንድ አቀማመጥና ዐውድ፣ በራዕይ ምዕራፍ አሥር እንደተወከለው የመጀመሪያው መልአክ መልአክት ኃይል መቀበል ነው። በራዕይ ምዕራፍ አሥር ክርስቶስ ዮሐንስ እንዲበላው የታዘዘውን ትንሽ መጽሐፍ በእጁ ይዞ ወረደ። ስለዚህ በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ያለው የመጀመሪያው ፈተና ከመብላት ጋር የተያያዘ ነው።

እነዚህን ርእሶች በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን።

እርሱም እንዲህ አለኝ፡- የሰው ልጅ ሆይ፣ ይህን የምሰጥህን ጥቅል በሆድህ አብላ፣ አንጀትህንም በእርሱ ሙሉ። እኔም በላሁት፤ በአፌም እንደ ማር በጣፋጭነት ሆነ። ሕዝቅኤል 3፡3።